

Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету на освітньо-наукову програму Технологія зберігання, переробки зерна та аграрний бізнес спеціальностей G13 Харчові технології, D7 Торгівля другого (магістерського) рівня

освітня програма знаходилася на громадському обговоренні у період з 16.01.2026 р. по 15.02.2026 р.

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20908/proektonptzpzmagistr2026.pdf>

<i>Категорія стейкхолдерів</i>	<i>Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ</i>	<i>Місце роботи (навчання)</i>	<i>Зміст пропозиції та її обґрунтування</i>	<i>Примітка про врахування / неврахування пропозиції</i>
Представник роботодавців	Сергій БАКУМ	Директор підприємства ТОВ «Українське зерно»	<p>1. У структурі практичної підготовки передбачено педагогічну та науково-дослідницьку практики, однак відсутня окрема виробнича (технологічна або управлінська) практика, спрямована на формування прикладних компетентностей у реальних умовах функціонування елеваторів, зернопереробних підприємств, торговельних компаній аграрного спрямування. Вважаю, доцільним є введення виробничої практики з чітко визначеними завданнями щодо: організації технологічних процесів зберігання та переробки зерна; управління якістю та безпечністю продукції; економічного аналізу діяльності підприємства; логістики та комерційних операцій. Це дозволить підвищити рівень готовності випускників до виконання управлінських та технологічних функцій безпосередньо після завершення навчання.</p> <p>2. З огляду на експортно орієнтований характер зернового ринку України, доцільним є розширення змісту окремих освітніх компонентів (ОК 8, ОК 12, ОК 13) у частині поглиблення міжнародного аспекту професійної підготовки. Зокрема, рекомендовано передбачити вивчення питань функціонування світових ринків зерна, механізмів міжнародної торгівлі,</p>	<p>1. Не враховано (Пропозиція щодо запровадження окремої виробничої практики була розглянута групою розробників, однак не врахована у зв'язку з особливостями освітньо-наукової програми другого (магістерського) рівня, яка має виражену дослідницьку спрямованість відповідно до вимог стандартів вищої освіти. Формування прикладних компетентностей забезпечується в межах науково-дослідницької практики та практико-орієнтованого змісту освітніх компонентів. Водночас врахування зазначеної пропозиції потребувало б перерозподілу обсягу кредитів ЄКТС і зменшення наукової складової програми)</p> <p>2. Враховано (Передбачено оновлення змісту освітніх компонентів ОК 8, ОК 12 та ОК 13 шляхом включення тем, пов'язаних із функціонуванням світових ринків зерна, механізмами міжнародної торгівлі, застосуванням міжнародних торговельних</p>

			застосування міжнародних торговельних правил, особливостей контрактної практики у зернотрейдингу (зокрема, стандартів GAFTA), управління валютними ризиками, а також вимог міжнародної сертифікації та процедур експорту зернової продукції.	<i>правил, особливостями контрактної практики, управлінням валютними ризиками та вимогами міжнародної сертифікації й експортних процедур)</i>
Представник роботодавців	Руслан ГАВРИЛОВ	Директор ТОВ «НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ПРОЕКТНО-ВИШУКУВАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ «ПОЛТАВААГРОПРОЕКТ»	<p>1. З урахуванням практичного досвіду та викликів, з якими стикаються підприємства зернової галузі, доцільним є подальше вдосконалення програми. Зокрема, вважаю обґрунтованим розширення переліку спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання шляхом включення складових, пов'язаних із антикризовим управлінням підприємствами, а також із системним підходом до ідентифікації, оцінювання та мінімізації операційних, логістичних, фінансових і зовнішньоекономічних ризиків. В умовах нестабільного зовнішнього середовища та воєнного стану особливої актуальності набуває формування у здобувачів здатності до розробки альтернативних логістичних маршрутів експорту, забезпечення безперервності постачань та підвищення рівня продовольчої безпеки.</p> <p>2. Незважаючи на наявність у програмі освітніх компонентів, спрямованих на розвиток цифрових навичок (ОК 1, ОК 8, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 14), доцільно забезпечити більш системне та цілісне відображення цифрової складової у змісті підготовки. Зокрема, рекомендовано посилити увагу до застосування автоматизованих систем управління елеваторами та виробничими процесами, використання ERP- та CRM-систем в аграрному бізнесі, впровадження цифрових інструментів моніторингу якості та</p>	<p>1. Враховано <i>(Передбачено внесення змін до освітньо-наукової програми шляхом доповнення спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання положеннями, що стосуються антикризового управління підприємствами, ідентифікації, оцінювання та мінімізації операційних, логістичних, фінансових і зовнішньоекономічних ризиків. Відповідні аспекти будуть інтегровані до змісту освітніх компонентів, зокрема ОК 12 «Управління аграрним бізнесом» та ОК 13 «Управління інноваційними проектами в аграрному бізнесі», шляхом розширення тематичних модулів дисциплін)</i></p> <p>2. Враховано <i>(Посилення цифрової складової підготовки здобувачів буде врахована шляхом системного інтегрування тем, що стосуються: застосування автоматизованих систем управління виробничими процесами та елеваторами; використання ERP- та CRM-систем для підтримки управлінських та комерційних рішень;</i></p>

			контролю ланцюга постачань зерна. Важливим також є опанування здобувачами інструментів аналізу даних, цифрових платформ міжнародної торгівлі та систем електронного документообігу, що забезпечить їх готовність до роботи в умовах цифрової трансформації галузі.	<i>цифрового моніторингу якості та відстеження продукції; аналітики даних та цифрових платформ міжнародної торгівлі; впровадження електронного документообігу для оптимізації процесів управління та зовнішньоекономічної діяльності)</i>
Представник роботодавців	Олександр ПЛЕСКАЧ	Заступник директора ПП «Лубнимаш»	Рецензія на проєкт ОНП надана без зауважень та пропозицій	
Академічна спільнота	Андрій ОНИЩЕНКО	Заступник директора з наукової роботи Інституту свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України, кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник	Рекомендовано розглянути можливість об'єднання ОК 17 Науково-дослідна робота та ОК 18 Підготовка та захист кваліфікаційної роботи у єдиний освітній компонент. Така пропозиція обґрунтована прагненням до логічної інтеграції науково-дослідницьких процесів: об'єднання дозволить чіткіше поєднати формування практичних навичок проведення наукового дослідження з етапом підготовки та захисту кваліфікаційної роботи, уникнути дублювання змісту та забезпечити послідовне нарощування компетентностей від постановки дослідницьких завдань до презентації та захисту результатів.	Враховано <i>(Пропозицію щодо об'єднання ОК 17 Науково-дослідна робота та ОК 18 Підготовка та захист кваліфікаційної роботи вважаємо обґрунтованою та приймаємо до уваги. Об'єднання цих компонентів сприятиме ефективному поєднанню теоретичних знань із практичним виконанням кваліфікаційної роботи та забезпечить системне нарощування компетентностей здобувачів у процесі дослідження, оформлення результатів та їх презентації)</i>

Гарант ОНП
«Технологія зберігання, переробки зерна та аграрний бізнес», професор

Анатолій ШОСТЯ